

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији

ОБЛАСТ 2: ЦИРКУЛАРНА ЕКОНОМИЈА ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ

ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Март 2022. године

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

*“Убрзана транзиција ка
циркуларној економији је кључна
за остваривање климатских
циљева договорених од стране
међународне заједнице, као и за
изградњу снажније, зеленије и
одрживије светске привреде.”
([UNFCCC, 2021](#))*

САДРЖАЈ

Јавни позив у форми изазова	02
Критеријуми за оцењивање	09
Пријавни формулар	14
О пројекту	18
Контакт информације	25

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Јавни позив у форми изазова за иновативне предлоге пројеката у области циркуларне економије

Позив има за циљ да прикупи иновативне предлоге пројеката осмишљене од стране локалних самоуправа и јавних предузећа, као и од стране приватног сектора (малих и средњих предузећа, компанија и правних лица која учествују у управљању отпадом), који ће допринети ефикасном коришћењу ресурса, смањењу и поновној употреби отпада у процесима производње - кроз стварање индустријске симбиозе, а све то применом принципа циркуларне економије. Овакви пројекти ће подстаћи спровођење Зелене агенде у Србији.

Јавни позив састоји се из две компоненте (два под-изазова):

1. Позив за локалне самоуправе и јавна предузећа;
2. Позив за представнике приватног сектора.

Прва компонента Позива фокусирана је на одабир и подршку у спровођењу **иновативних пословних модела, технологија и дигиталних решења која ће спровести јавна предузећа или градови и општине**, у циљу ефикасног трошења ресурса кроз поновну употребу и рециклажу неопасног отпада (са посебним акцентом на биоразградивом отпаду, укључујући и муљ).

Друга компонента Позива фокусирана је на одабир и подршку **малим и средњим предузећима (нпр. из угоститељског сектора, укључујући хотеле, ресторани, кафетерије...), фирмама које учествују у управљању отпадом и компанијама које се баве производњом (укључујући и пољопривредна газдинства), како би се остварила индустријска симбиоза и примениле најбоље доступне технике за оптимизовану потрошњу ресурса и енергије**. Ова компонента може да прихвати предлоге пројеката који се односе на различите врсте отпада, попут био-отпада, грађевинског отпада, пластике, папира, метала и стакла.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Очекивани типови пројеката

<ol style="list-style-type: none">1. Пројекти који примењују нове технологије или промовишу нову примену постојећих технолошких решења (први такве врсте у Србији);2. Нови / побољшани пословни модели или процеси организације / производње;3. Циркуларни дизајн (дизајн за продужени животни циклус, дизајн за рециклажу, дизајн за демонтажу и једноставност поправки, дизајн енергетске и ефикасности у коришћењу вода, дизајн за трајност, дизајн без опасних супстанци, дизајн за надоградњу, модуларни дизајн, производња без отпада, чиста производња и др.);4. Нови пословни модели над производима / услугама који промовишу дељену - заједничку употребу, повећани интензитет употребе (продужену употребу) или модели који промовишу најам/приступ пре власништва;5. Модели, технологије или методе поновне употребе производа и материјала након истека животног века (практична поновна употреба отпада и нуспроизвода);6. Урбана решења која повећавају ресурсну и енергетску ефикасност коришћењем тренутних токова отпада и / или енергије;7. Решења за циркуларни урбани дизајн, укључујући циркуларну изградњу и зграде.	<p>Додатни аспекти који се морају узети у обзир при дизајнирању пројеката <i>За све подносиоце пријава:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Допринос спровођењу стратешког и регулаторног оквира који се односи на управљањ отпадом;2. Конкретан утицај на смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ);3. Решавање друштвених изазова (родна равноправност, маргинализоване групе, незапосленост итд.) - уколико се препознају у оквиру пројекта, треба представити и објаснити утицај.4. Подизање транспарентности над токовима ресурса (укључујући воду, енергију, материјале и отпад) производње бољи преглед доступности и валоризације ресурса и убрзати стварање тржишта секундарних сировина/материјала. <p><i>За градове:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Нови модели управљања, коришћења или одржавања урбане/руралне инфраструктуре који промовишу принципе циркуларности, посебно ако модели продужавају животни век инфраструктуре.2. Примена нових јавних политика, планирање системске циркуларне транзиције, модели управљања ресурсима који такође доприносе системској транзицији и стварању циркуларних градова и заједница.
---	---

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Процес пријаве

Заинтересовани кандидати могу да се [пријаве](#) путем интернет странице zelena-agenda.euzatebe.rs са поједностављеним пројектним предлогом који описује иновативно техничко решење или бизнис модел и приступ његовој реализацији који је заснован на подацима и поткрепљен информацијама. Потребно је пружити информације о циљевима, кључним активностима, очекиваним резултатима и исходима и детаљан буџет. Тамо где је то могуће, додатне информације могу да се приложе кроз посебне документе - прилоге. Одабрани кандидати имаће прилику да учествују у пројектном Акцелератору, и добију додатно менторство и техничку подршку.

Евалуација и одабир пројеката

Пројектни тим ће прегледати све поднете пројекте пристигле током фазе пријављивања и утврдити целовитост предлога, те установити да ли су пројектни предлози у складу са циљевима и критеријумима Јавног позива. Оцењивање предлога пројеката спровешће независни стручни жири, а коначну листу пројеката одобриће Управни одбор пројекта.

Ко се може пријавити?

- Локална самоуправа (град или општина);
- Јавна комунална предузећа;
- Привредни субјекти (привредна друштва, предузетници);

Сви подносиоци пријава морају бити регистровани у Србији, у складу са националним законодавством.

Кандидати се могу пријавити самостално или у конзорцијуму. У случају конзорцијума, Главни подносилац пријаве треба да буде јасно назначен, као представник Конзорцијума и контакт особа за сва питања у вези са пријавом. Главни подносилац пријаве је уједно и главни корисник средстава обезбеђених у оквиру пројекта.

Подносиоци пријава могу да поднесу највише два предлога пројекта у својству водећег подносиоца пријаве и могу да учествују у неограниченом броју пријава у својству члана конзорцијума у оквиру овог Јавног позива.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Напомена: Истраживачке институције и организације могу да се пријаве као чланови конзорцијума, у сарадњи са локалном самоуправом, јавним комуналним предузећем и/или привредним субјектом.

Важна напомена: Пријавенеће бити прихваћене од организација које се баве:

- Производњом, продајом или дистрибуцијом дувана или дуванских производа,
- Производњом алкохолних пића.

Временски оквир и важни датуми реализације Јавног позива

ФАЗА ПРИЈАВЕ И ОДАБИРА ЗА АКЦЕЛЕРАЦИЈУ	
23. март 2022.	ОТВАРАЊЕ ПОЗИВА
30. март 2022. (хибридно) 5. април 2022. (онлајн) 15. април 2022. (онлајн)	Хибридни и онлајн инфо дани за све заинтересоване
29. април 2022.	РОК ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ПРИЈАВА
13. мај 2022.	Процес оцењивања и резултати
ФАЗА АКЦЕЛЕРАЦИЈЕ	
Мај 2022 – Јун 2023.	Менторство, обуке, тренинзи и вебинари
СПРОВОЂЕЊЕ (1. ФАЗА)	
Новембар 2022.	Одабир до 5 најспремнијих пројеката и потписивање уговора о суфинансирању
Децембар 2022 – Децембар 2023.	СПРОВОЂЕЊЕ најспремнијих пројеката
ОДАБИР И СПРОВОЂЕЊЕ (2. ФАЗА)	

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Јун 2023.	По одобрењу додатних средстава, одабир до 10 најспремнијих пројеката и потписивање уговора о суфинансирању
Јул 2023 – Јул 2024.	СПРОВОЂЕЊЕ додатних пројеката

Фаза пријаве

Пријаве ће бити отворене од 23. марта до 29. априла 2022. године.

Кандидати су у обавези да попуне [апликациони формулар](#) путем интернет странице zelena-agenda.euzatebe.rs и онлајн формулара и поднесу га пре истека назначеног рока. Искључива одговорност подносиоца пријаве је да обезбеди тачне информације које ће доставити у пријави.

Предлог пројекта могу поднети: локална самоуправа, јавно комунално предузеће и/или привредни субјекти (привредна друштва, предузетници), регистровани у Србији, у складу са националним прописима.

УНДП задржава право да затражи додатну документацију као део пријавног процеса, у зависности од комплексности или специфичности пријаве и пословног модела.

Заинтересовани кандидати могу да учествују у инфо данима: 30. марта (хибридни догађај, обавезна [регистрација](#)), 5. априла (он-line догађај, обавезна [регистрација](#)) и 15. априла 2022. године (он-line догађај, обавезна [регистрација](#)).

На које категорије делимо пројекте?

На основу финансијског плана и укупне вредности буџета пројекта, предлоге пројеката делимо на три категорије:

1. Мали пројекти (укупне инвестиционе вредности до 100.000 ЕУР) - финансијска средства за спровођење таквих пројеката могу се такође обезбедити и из алтернативних извора финансирања (на пример, „групно финансирање“ (eng. Crowdfunding)).
2. Средњи пројекти (укупне инвестиционе вредности до 1 милиона ЕУР),
3. Велики пројекти (укупна инвестициона вредност је већа од 1 милиона ЕУР).

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Важна напомена о суфинансирању: Сви пројекти за које се наводе други извори суфинансирања, било путем банкарских зајмова или других извора финансирања (грантови, мултилатерални фондови, приватне инвестиције, кредити итд.), до краја фазе акцелерације морају да поднесу уговор са банком и / или други документ којим потврђују наведену обавезу суфинансирања. Такође, важно је напоменути да већ у пријавном обрасцу морају да се јасно назначе очекивани (или већ постојећи) извори финансирања и суфинансирања. Уколико је изводљиво, подносиоци предлога пројеката могу то потврдити писмима о намерама или меморандумима о сарадњи, банкарским гаранцијама, или другим гарантним шемама. Вредност појединачног суфинансирања које подносилац пројекта може да добије по основу овог Јавног позива биће дефинисана на основу процене трошкова и добити (eng. Cost-benefit analysis) и очекиваних утицаја/резултата самог пројекта.

Права интелектуалне својине

Подносилац ће приложити писану потврду, уз своју пријаву, којом UNDP-у потврђује да поседује сва права интелектуалне својине која су неопходна за постизање пројектних циљева или ће доставити потврду о начину на који ће се та права остварити, у складу са пројектним циљевима. Даље, подносилац пријаве је у обавези да потврди UNDP-у да из иновативне идеје није произашао ниједан спор у вези са правом интелектуалне својине. У случају конзорцијума, споразум о конзорцијуму треба на одговарајући начин да потврди и реши права интелектуалне својине између чланова конзорцијума. У случају других питања у вези интелектуалне својине, подносиоци захтева морају све информације благовремено доставити UNDP-у пре евалуације пројекта.

Процес оцењивања и одабира пројеката

Процес оцењивања и одабира пројеката за акцелерацију трајаће од 29. априла до 13. маја 2022. године.

Овлашћена лица пројектног тима обавиће техничку евалуацију пријава и утврдити целовитост сваког предлога пројекта, те установити да ли су пројектни предлози у складу са циљевима и критеријумима Јавног позива, пре прослеђивања предлога стручном жирију.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Пројекат ће обезбедити тим стручног жирија (који ће имати искуства и компетенције у свим областима предложених идеја - и техничким и управљачким), да прегледа и оцени предлоге пројеката.

На основу критеријума за оцењивање, жири ће оценити пројекте и до 20 најбољих предлога пројеката биће одабрано за фазу акцелерације. Само предлози који успешно заврше процес акцелерације биће узети у обзир приликом одабира најспремнијих пројеката који ће добити средства за суфинансирање спровођења.

Пријаве које испуњавају услове Позива биће оцењене и одабране за фазу акцелерације на основу следећих критеријума: (1) идеја предлога и усклађеност са Јавним позивом; (2) иновативност; (3) принципи циркуларне економије, ресурсн ефикасности и индустријске симбиозе и усклађеност са стратешким и регулаторним оквиром у области управљања отпадом; (4) квалитет и утемељеност идеје; (5) локални утицаји на животну средину и друштво; (6) оперативни и управљачки капацитети; (7) одрживост и репликабилност; и (8) буџет пројекта.

Критеријуми за оцењивање и бодовање

Критеријум	Максималан број бодова	Опис
Идеја предлога	10	Да ли су основне информације јасне, укључујући и усклађеност циљева са расписом овог Јавног позива?
Иновативност	10	Да ли се пројекат може сматрати иновативним у односу на постојеће решења у Србији_ Да ли су концепт, технологија и приступ јасно описани?
Принципи циркуларне економије, ефикасног трошења ресурса и индустријске симбиозе	15	Који принципи циркуларне економије ће бити примењени у предлогу пројекта? Да ли је пројекат фокусиран на један сегмент, или на целокупан животни циклус производа / процса производње? Које технологије, пословни модели, производи или услуге циркуларне економије ће бити примењени? На који начин пројекти доприносе спровођењу националног и европског стратешког и регулаторног оквира у области управљања отпадом, у погледу метода, али и резултата?
Квалитет и утемељеност идеје	10	Који је ниво техничке припремљености пројекта? Колико добро пројекат може да се позиционира на тржишту, у контексту расположивих сировина и потенцијалних клијената / конкуренције?
Локални утицаји на животну средину и друштво	15	Који су други утицаји пројекта на животну средину и друштво који се ће се остварити на локалном нивоу? На који начин се предложено решење бави приоритетима везаним за циркуларну економију на националном и локалном нивоу? На који начин се предложеним решењем утиче на младе, жене и / или маргинализоване групе? Какав је краткорочни и дугорочни утицај пројекта на локални развој и запошљавање?
Оперативни и управљачки капацитети	15	Да ли подносилац пријаве поседује релевантне вештине, стручност, искуство и ресурсе за успешну имплементацију пројекта у предвиђеном року. Уколико је потребно, да ли је обезбеђена неопходна екстерна експертиза/стручност?
Одрживост и репликабилност	10	Да ли пројекат има потенцијал да се даље развија и да га примене друге заинтересоване стране у Србији?
Буџет пројекта	15	Да ли су пројектни трошкови реални, односно да ли планирани трошкови одговарају предложеним активностима и циљевима?

		Колики је износ суфинансирања од стране подносиоца пројекта у односу на укупан буџет неопходан да реализацију пројектних активности?
Укупно	100	

Фаза акцелерације

Фаза акцелерације ће трајати од маја 2022. године до јуна 2023. године.

Акцелератор циркуларне економије представљаће и простор за сарадњу, као и сервис за помоћ за подносиоце до 20 одабраних предлога пројеката. Уз подршку техничког особља, консултаната и експерата- ментора, кандидати ће имати прилику да даље разраде своје концепте пројеката, тестирају прототипове и даље развијају предложена решења. Изабрани тимови добиће бесплатне обуке на различите теме, укључујући и пословно планирање, промоцију производа, истраживање тржишта, као и уско специфичне тематске обуке. Фаза акцелерације такође ће укључивати специфичне анализе, помоћ у изради пројектне документације, радионице, „бут кампове“, учешће у догађајима, укључујући могуће посете конкретним локацијама и студијска путовања. Акцелератор ће такође помоћи учесницима да сазнају више о перспективи животног циклуса и извршиће једноставну процену животног циклуса, по потреби. Фаза акцелерације трајаће **најмање 6 (шест) месеци**, за најспремније пројекте, и **додатних 6 месеци** за пројекте којима је потребно још техничке или финансијске разраде, како би могли да се суфинансирају.

Очекује се да предлагачи одабраних предлога пројеката буду у потпуности посвећени развоју својих пројектних идеја током акцелерације, те да успешно испуне следеће индикаторе:

- У целини учествују у програму тренинга, радионица, менторским састанцима и осталим догађајима које ће организовати УНДП и/или пројектни партнери;
- Развију јасну пословну „мапу пута“ (ходограм), ради трансформације свог пословања из линијског и циркуларан модел, са комплетним планом рада и активностима које ће бити спроведене;
- Израд неопходну техничку документацију, претходне студије оправданости и друге релевантне анализе ради припреме предложеног решења, дигиталног решења или пословног модела за оперативно спровођење.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Механизам за суфинансирање спровођења пројеката

Након завршетка фазе акцелерације, Управни одбор пројекта изабраће прву групу од **највише 5 (пет) пројеката** који су спремни за спровођење. Адекватно **суфинансирање** биће обезбеђено кроз механизам „Уговора по учинку“ (енг. *Low value Performance Based Payment Agreements - PBPAs*) и/или гарантних шема за комерцијалне зајмове или друге позајмице за зелене инвестиције. У случају да буде препозната могућност да се неки од пројеката финансирају кроз ИПА средства (или кроз друге европске финансијске инструменте), Делгација ЕУ може предложити програмирање средстава кроз ИПА оквир, или други адекватан оквир. PBPAs као уговорни модалитет доноси више вредности у поређењу са стандардним донацијама, јер представља својеврсни договор о партнерству са корисником.

Међутим, важно је објаснити да суфинансирање које се додељује у оквиру овог Јавног позива треба сматрати као иницијални капитал и механизам смањења ризика, који треба да помогне подносиоцу да обезбеди преостала средства за целокупну инвестицију. Подносилац пријаве је одговоран да идентификује друге изворе финансирања за свој пројекат. Број пројеката који ће бити подржани у реализацији и вредност добијеног суфинансирања могу се повећати, у зависности од доступности додатних средстава за суфинансирање.

У оквиру пројекта ЕУ за Западну агенду у Србији, пројектни предлози могу бити развијени и усаглашени са процедурама финансирања Европске инвестиционе банке (ЕИБ). Пројектни управни одбор ће ЕИБ-у презентовати пројекте са потенцијалом за банкарско финансирање, са могућношћу да се изради савесна и свеобухватна процена за могуће одобрење од стране управних органа ЕИБ-а. Скуп идентификованих пројеката у оквиру пројекта ЕУ за Зелену агенду у Србији потенцијално би могао бити финансиран кроз инструменте ЕИБ-а, зависно од својстава сваког појединачног пројекта. Ови пројекти паралелно могу бити представљени и другим потенцијалним финансијерима.

Наглашавамо, ипак, да се овај Позив расписује независно од било какве процене могућег финансирања од стране ЕИБ-а. У том контексту, не подразумева се и не треба да се тумачи да ће ЕИБ бити у обавези да обезбеди финансирање за изабране пројекте по овом позиву.

Број пројеката изабраних за суфинансирање, као и вредност суфинансирања, могли би се увећати, у зависности од доступности додатних финансијских средстава. Износи појединачних грантова зависиће од инвестиционе вредности пројекта и такође су ограничени на процендуални удео укупне вредности пројекта/инвестиције:

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Вредност инвестиције	Могућа вредност суфинансирања од стране донатора - по пројекту
Мали пројекти (укупна инвестициона вредност до 100,000 ЕУР)	До 40% укупне вредности инвестиција, али не више од 30,000 ЕУР
Средњи пројекти (укупна инвестициона вредност од 100,000 –1 милион ЕУР)	До 30% укупне вредности инвестиција, али не више од 100,000 ЕУР
Велики пројекти (укупна инвестициона вредност преко 1 милион ЕУР)	До 20% укупне вредности инвестиција, али не више од 200,000 ЕУР

Важна напомена: У посебним случајевима, за предлоге пројеката који су оцењени са најмање 85 бодова од стране независног стручног жирија и имају добро образложење буџета, постојаће могућност увћања удела суфинансирања од стране донатора. Коначне одлуке донеће Управни одбор пројекта за сваки појединачни захтев, у складу са расположивим буџтом. Очекује се доступност средстава за **суфинансирање додатних 10 пројеката** у другој фази спровођења пројекта, али број одабраних пројеката за суфинансирање и висина суфинансирања зависиће од доступности додатних финансијских средстава.

Суфинансирање ће бити реализовано у траншама, након испуњавања индикатора који ће унапред бити наведени за сваки појединачни одабрани пројекат.

Спровођење (фаза 1)

Пројекти који су од стране Управног одбора пројекта одабрани за суфинансирање у првој фази биће у обавези да спроведу предложене активности од децембра 2022. године до децембра 2023. године.

По потписивању Уговора о суфинансирању, у фази спровођења - изабрани тимови ће реализовати своје идеје и пројекте, а њихов напредак ће константно бити праћен. У овој фази пажња се првенствено посвећује успешној имплементацији и доказима о резултатима.

Биће организоване теренске посете, уз учешће пројектног тима и пројектних партнера. Најмање једна посета ће бити организована која се поклапа са последњим извештајем добитника уговора о суфинансирању.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Спровођење (фаза 2)

Након одабира до 5 најспремнијих пројеката, остали кандидати ће имати прилику да наставе развој својих пројеката у Акцелратору циркуларне економије за Зелену агенду у Србији.

У складу са доступношћу додатних финансијских средстава, Управни одбор пројекта одабраће до 10 додатних пројеката и потписати Уговоре о суфинансирању. Пројекти одабрани у другој фази спроводиће се од јула 2023. године до јула 2024. године.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Пријавни формулар

Пријава се попуњава на српском језику а сажети приказ предлога пројекта мора бити описан на оба језика, српском и енглеском. Важно је да прецизно и јасно одговорите на сва питања. Приликом [попуњавања обрасца пријаве](#), водите рачуна да је простор за одговор на нека питања ограничен, и да је то јасно назначено.

Пријаве се подносе преко Интернет портала који је доступан на следећој Интернет страници: zelena-agenda.euzatebe.rs до 29. априла у 17:00 часова.

Молимо да уз пријаву приложите и следећа документа:

- Доказ о претходном искуству у релевантним секторима (списак реализованих пројеката, уколико је применљиво), и појединачне CV-еве, како за носиоца пројекта тако и за чланове тима (остале учеснике-подносиоце пријаве) са јасно назначеним улогама у развоју и имплементацији пројекта (укључујући ауторство/ко-ауторство);
- Нацрт споразума о партнерству (уколико је применљиво);
- Изјава о прихватању обавезе суфинансирања.

Важно:

- Водите рачуна да коначну и комплетну верзију пријаве поднесете пре истека утврђеног рока.
- Приликом попуњавања обрасца, узмите у обзир релевантне критеријуме за оцењивање!

Детаљи пријаве	
Назив пројекта	Унесите пун назив пројекта
Главна област/сектор у складу са циљевима Јавног позива	
Трајање пројекта	(у месецима)
Главни носилац пријаве	
Назив главног подносиоца пријаве	Навести пун регистрован назив главног подносиоца пријаве
Контакт подаци главног подносиоца пријаве	Навести пуно име, адресу, поштански број, е-маил адресу и број телефона особе за контакт
Остали подносиоци пријаве (уколико је применљиво)	

Назив подносиоца пријаве	Навести пун назив, тип организације/институције
Особа за контакт	Навести пуно име, адресу, поштански број, е-маил адресу и број телефона особе за контакт
Кратак опис пројектне идеје	
Молимо вас да date кратак опис предлога пројекта, укључујући оквир и циљ/еве пројекта <i>Ограничење је до 300 речи (до 300 речи на српском и до 300 речи на енглеском језику)</i>	У оквиру кратког описа предлога пројекта потребно је дати довољно информација из којих се може видети јасно схватање изазова и општег циља јавног позива. Потребно је и јасно објаснити на који начин ће пројекат постићи свој/е циљ/еве.
Опис пројекта	
Детаљан опис пројекта <i>Ограничење је до 2000 речи</i>	Који специфични изазов у вези с климатским променама и циркуларном економијом пројекат жели да реши? Опишите приступ (технички, технолошки, пословни модел, итд.) и методологију које ваш пројекат има намеру да примени у решавању главног изазова. Опишите како ћете применити принципе циркуларне економије у Вашем предлогу. Које је очекивано смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште до којег ће доћи применом вашег предлога пројекта (потенцијал смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште)? Такође објасните примењену методологију.
Шта је иновативно у вашем пројекту? <i>Ограничење је до 1000 речи</i>	Потребно је да подносиоци пријаве размотре нека од ових питања: Који су то иновативни елементи предложене идеје? Да ли пројекат представља имплементацију неке постојеће идеје у новом оперативном окружењу, итд.? Зашто ће ваша иновација бити успешнија у решавању одређеног проблема у односу на неки други, стандарднији приступ?

Који су ризици за успех пројекта и каква је стратегија носилаца пројекта у погледу управљања ризицима? <i>Ограничење је до 200 речи</i>	Идентификујте главне ризике и неизвесности у погледу успешног извршења пројекта и како ће пројекат ублажио ове ризике.
Право интелектуалне својине <i>Ограничење је до 200 речи</i>	Молимо вас да прецизно наведете право интелектуалне својине или опишите модел у коме ће се ова права решавати. Такође потврдите одсуство правних спорова који постоје или могу да произилазе из права интелектуалне својине.
Да ли пријављени учесници у пројекту имају вештине и искуство да спроведу предложени пројекат? <i>Ограничење је до 1000 речи</i>	Опишите претходно искуство и улогу чланова свог тима. Опишите претходно спроведене пројекте/активности у областима које су релевантне за овај јавни позив.
Пројектне активности (укључујући рокове – динамику спровођења активности) <i>Ограничење је до 1000 речи</i>	Наведите активности које су неопходне да би се спровео предложени пројекат, објасните како се исте уклапају у ваше постојеће активности и пословање. Објасните на који начин ће бити укључена локална заједница.
Очекивани утицај и резултати <i>Ограничење је до 1000 речи</i>	Опишите најважније утицаје и резултате пројекта. Објасните ефекте примене принципа циркуларне економије. На који начин ће пројектне активности утицати на стварање карбонски неутралне заједнице? На који начин ће подносилац/подносиоци пројекта обезбедити одрживост резултата пројекта и утицај који је учињен. На који начин ће пројекат утицати на рањиве групе (млади, жене, маргинализоване групе)?
Родни приступ <i>Ограничење је до 300 речи</i>	Објасните приступ за укључивање родне перспективе, уз уважавање комплементарних улога жена и мушкараца, у циљу постизања родне равноправности.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Очекивани буџет пројекта	Назначите очекиване пројектне трошкове у USD валути (у складу са планираним активностима и коначним циљем). Укупан буџет пројекта и структура трошкова морају да буду реални и у складу са предложеним активностима. Јасно прикажите допринос пројектних партнера. На који начин ће бити осигурана средства за реализацију пројекта (наведите изворе, структуру и сву документацију којом се ово доказује)?
--------------------------	---

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

О пројекту

Овај позив објављује се у оквиру пројекта „ЕУ за Зелену агенду у Србији“, који, уз финансијску подршку Европске уније и у партнерству са Министарством заштите животне средине, спроводи УНДП у сарадњи са амбасадом Шведске и ЕИБ-ом. Позив се односи на „Област 2: Примена циркуларне економије за ресурсну ефикасност и индустријску симбиозу.“

Циљ пројекта је допринос ефикасном, инклузивном и одрживом спровођењу Зелене агенде за Западни Балкан (ЕК, 2020. [линк](#)) и пратећег Акционог плана (РСС, 2021. [линк](#)) у Републици Србији, кроз широко ангажованих заинтересованих страна из различитих сектора и друштвену партиципацију.

Уложено ј много напора у усклађивање законодавства и стратешког оквира у Србији са тековинама ЕУ у области управљања отпадом, у контексту Преговарачког поглавља 27 и процеса европских интеграција. Реализација конкретних пилот активности значајно ће допринети спровођењу овог стратешког оквира, укључујући и спровођење недавно усвојеног *Програм управљања отпадом у Републици Србији 2022-2031* и *Предлога програма развоја циркуларне економије у Републици Србији за период 2022-2024. године*. Ове активности ће такође деловати у синергији са пројектом који финансирају ЕУ и Шведска агенција за међународни развој и сарадњу „ЕУ за животну средину – промоција одвајања отпада у 4 региона“, којим се у 17 ЈЛС подржава раздвајање отпада, као и пројектом који спроводе Европска банка за обнову и развој и Француска развојна агенција, усмерним на подршку 8 регионалних депонија, пројектом који финансира ГЕФ а спроводи УНДП „Смањење угљеничног отиска локалних заједница применом принципа циркуларне економије у Републици Србији“, и другим пројектима на тему управљања отпадом и циркуларне економије.

Овај циљ ће се остваривати кроз подршку припреми докумената јавних политика, изградњу капацитета, размену знања, заједничко учење, кампање подизања јавне свести, али и Јавне позиве у форми изазова за иновативне пилот активности које ће допринети зеленој транзицији. Ови јавни позиви ће бити припремљени и спроведени од стране УНДП-а, и блиској сарадњи са ДЕУ и релевантним институцијама.

На овај начин, пројекат ће допринети зеленој трансформацији и декарбонизацији привреде и друштва у Србији. Пројекат ће такође допринети остваривању циљева Споразума у Паризу, смањењу загађења животне средине (ваздуха, земљишта и воде) и подржаће усклађивање законског оквира у Србији са правним тековинама ЕУ, у процесу европских интеграција, у следећих пет области:

1. декарбонизација, енергетска ефикасност и смањење индустријских емисија;

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

2. циркуларна економија за ресурсну ефикасност и индустријску симбиозу;
3. смањење загађења животне средине са фокусом на квалитет ваздуха;
4. заштита и инвестирање у биодиверзитет и екосистеме;
5. одрживи прехранбени системи и рурални развој.

Овај **Јавни позив у форми изазова за иновативне предлоге пројеката у области циркуларне економије** фокусиран је на обезбеђивање техничке подршке („подршка за акцелерацију“), и суфинансирање засновано на учинцима, за идеје и бизнис моделе у области циркуларне економије који доприносе нискоугљеничном развоју.

До сада најважније идентификоване препреке оваквим иницијативама су недостатак инвестиција, подстицајних мера и одрживих пословних модела, праћени недостатком законских процедура, општим недостатком информација као и неадекватним навикама грађана. Напори да се подржи развој циркуларне економије подразумева прелазак са тренутног линеарног система „узми-направи-одбаци“ на регенеративни систем који подстиче „затварање круга“ животних циклуса производа кроз већу рециклажу и поновну употребу и промовише одрживе обрасце производње и потрошње. Активности се спроводе у сарадњи са традиционалним и нетрадиционалним партнерима, од приватног сектора (циркуларно пословање), преко јавног сектора (циркуларне промене) до грађана (циркуларна култура и начин размишљања).

Овај пројекат успоставља основни екосистем за покретање трансформативне промене, подржава даљи развој иновација, обезбеђује неопходне ресурсе и подстиче одржива партнерства за развој циркуларне економије у Србији. Ово је почетни корак за промоцију стратешког партнерства између јавног и приватног сектора за убрзану транзицију ка циркуларној економији у Србији, и укључује смернице за циркуларно пословање дуж целог ланца вредности, као и креирање прилика за инвестиције приватног сектора. Додатно, пројекат ће обезбедити су-финансирање неопходно да олакша транзицију ка циркуларним моделима пословања, посебно применом иновативних финансијских инструмената за пројекте циркуларне економије. Коначно, пројекат ће резултирати изградњом мреже партнера и заинтересованих страна која треба да обезбеди дијалог који ће довести до значајних друштвено-економских трансформација.

У Србији се циркуларна економија углавном посматра из перспективе ресурсне и енергетске ефикасности. Овај пројекат ће подстаћи решења јавног и приватног сектора за унапређено управљање отпадом, од превенције стварања отпада, преко сепарације, до поновне употребе и рециклаже.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Ипак, потребно је уложити значајне напоре како би се у потпуности заокружио подстицајни законски и стратешки оквир и утврдили механизми за потпуну транзицију ка циркуларној економији на националном и локалном нивоу. То укључује, на пример, стратегије дематеријализације (уштеде енергије и смањења употребе материјала) и поновне употребе (поновна употреба у исту или сличну намену, рециклажа), а све то како би се обезбедио системски приступ остваривању циркуларне економије, укључујући и инфраструктурне промене у контексту постизања одрживе урбанизације. Кључни актери као што су министарства, развојне агенције, привредне коморе и центри знања циркуларне економије већ усмеравају напоре ка постизању овог заједничког циља.

Поред поновне употребе и рециклаже отпада и успостављања тржишта секундарних сировина, пројекат ће се ослонити и на смернице предложене у оквиру **Мапе пута за циркуларну економију у Србији** (МоЕП, 2020. [Линк](#)), резултате **Извештаја о спроведеној ex ante анализи ефеката за област циркуларне економије** (МоЕП, 2020. [Линк](#)), који су интегрисани у **Предлог програма развоја циркуларне економије у Републици Србији за период 2022-2024. године** (МоЕП, 2021. [Линк](#)), као и недавно усвојен **Програм управљања отпадом у Републици Србији 2022-2031** (МоЕП, 2021. [Линк](#)).

Пројекат примењује иновативан приступ базиран на Јавном позиву у форми изазова који карактерише активно укључивање заједница и предузећа у заједничко идентификовање изазова, предлагање, развој, су-финансирање и примену нових, угљенично неутралних пилот пројеката и пословних модела заснованих на принципима циркуларне економије.

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Значај циркуларне економије у Зеленој агенди и периоду кризе изазване променама климе

Економија заснована на принципима циркуларне економије доприноси смањењу негативних ефеката производње и потрошње који убрзавају глобално загревање и повећавају ефекат стаклене баште. Иако процене указују да се 55% последица климатских промена може смањити кроз коришћење обновљивих извора енергије и већу ефикасност у енергетским системима, преосталих 45% последица могу да се смање кроз мењање начина на који се односимо према ресурсима у свакодневном животу (ЕМФ, 2020). Одрживи и циркуларни градови и заједнице препознати су као део решења, јер урбане средине троше готово 60% свих глобалних материјала годишње и генеришу око 70% емисија гасова са ефектом стаклене баште. Ови негативни ефекти могу да се ублаже уколико у обзир узмемо целокупни животни циклус производа и уколико планирамо будуће производе, услуге и процесе како бисмо омогућили лак повратак енергије, воде и материјала и вратили их у потрошњу. Ови изазови и могућности представљају градивне елементе циркуларне економије.

Јавни позив у форми изазова за иновативне предлоге пројеката у области циркуларне економије обезбеђује подстицајно окружење за зелену и циркуларну транзицију зелени опоравак и усклађивање Србије са Зеленом агендом ЕУ узимајући у обзир следеће:

- Европски зелени договор и ЕУ план за опоравак (Еуропа.еу, 2020. [Линк](#)), који у значајној мери промовише принципе циркуларности;
- Зелена агенда ЕУ за западни Балкан која проширује европску политику зеленог договора на државе кандидате (Еуропа.еу, 2020. [Линк](#));
- Нова индустријска политика ЕУ која садржи циркуларну економију као један од главних стубова развоја (Еуропа.еу, 2020. [Линк](#)); и
- Нови акциони план ЕУ за циркуларну економију (Еуропа.еу, 2020. [Линк](#)).

„Перспектива животног циклуса производа“ је можда најважнији елемент свих стратешких докумената који се односе на циркуларну економију. „Перспектива животног циклуса производа“ узима у обзир све утицаје сировина, компоненти и самог производа, почев од почетне производње сировина, њиховог транспорта, прераде у финални производ и одлагања производа (отпада) на крају њиховог животног века. Поред пружања потпуног увида у утицаје производа на животну средину и друге утицаје, такође скреће пажњу на регенеративне аспекте производа.

Република
Србија

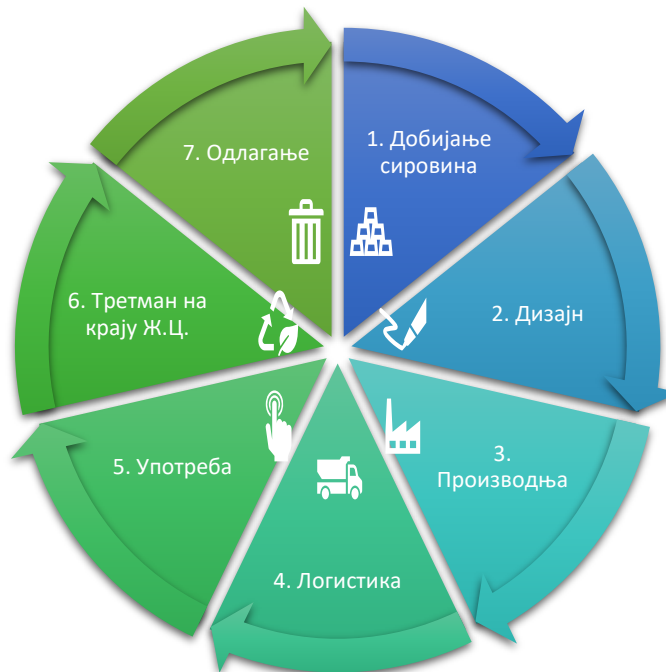
ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Животни циклус производа подразумева неколико узајамно повезаних фаза једног система који се односи како на услуге, тако и на производе:

- Набавка / добијање сировина
- Дизајн
- Производња / прерада
- Логистика (транспорт и достава у ланцу снабдевања)
- Фаза коришћења услуге или производа
- Третман на крају животног циклуса (eng. "EOL– end of life") и
- Финално одлагање - депоновање.

Слика 1 у наставку може се користити за илустрацију циркуларне економије и аспеката животног циклуса чијим управљањем се може побољшати ефикасност ресурса и смањити негативни утицаји производа на животну средину.

Слика 1 – Фазе животног циклуса

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Република
Србија

Разматрање животног циклуса је перспектива коју препоручује ЕУ како би се утицај производа и услуга на животну средину свео на минимум, од тренутка када је пројектован до тренутка када мора поново да се користи, рециклира или одложи на депоније. Стандардизован је у складу са ИСО 14000 серијом стандарда и наглашен у 14001 ЛЦА стандарду (ИСО, 2020. [Линк](#)).

У наставку су приказани могући начини смањења негативних утицаја на животну средину уз истовремено смањење потрошње ресурса и зависности од сировина, кроз различите фазе животног циклуса производа:

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

Врсте стратегија за подстицање индустријске симбиозе кроз ресурсну ефикасност

1. Набавка ресурса:	4. Логистика и испорука:
<ul style="list-style-type: none"> • Секундарне сировине • Поновна употреба и рециклажа отпада • Индустријска симбиоза • Рачун материјала "Bill of materials" • Праћење ресурса „track n trace“ • Нови и природни материјали 	<ul style="list-style-type: none"> • Нови пословни модели, укључујући обрнуту логистику • Виртуелне продавнице и е-трговина • Системи за праћење возила • Оптимизација руте • Нови пословни модели транспортне флоте • Модел куповине на велико и повратна амбалажа
2. Дизајн:	5. Употреба:
<ul style="list-style-type: none"> • Биомимикрија (опонашање биолошких система у дизајну коначног производа) • Дизајн погодан за поправке / одржавање, растављање, надоградњу, рециклирање • Дигитализација и дигитална трансформација - виртуелизација производа 	<ul style="list-style-type: none"> • Дељење (платформе) • Удруживање пословних модела • Лизинг • Пословни модели „Најам/давање приступа пре власништва“ • Благовремено одржавање
3. Производња:	6. Решења на крају животног циклуса:
<ul style="list-style-type: none"> • Каскадна употреба сировина • Индустријска симбиоза • Индустријска екологија (оптимизација производње) • Чиста производња • Lean производња „lean production“ • Паметна производња (индустрија 4.0) 	<ul style="list-style-type: none"> • Пословни модели засновани на унапређењу перформанси производа • Преправљање производа • Прерада производа • Употреба у друге намене и каскадна употреба • Поновна употреба и рециклажа производа
	7. Одлагање:
	<ul style="list-style-type: none"> • Решења заснована на употреби отпада у производњи енергије

Република
Србија

ЕУ за Зелену агенду у Србији
ОБЛАСТ 2: ПРИМЕНА ЦИРКУЛАРНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА РЕСУРСНУ ЕФИКАСНОСТ
И ИНДУСТРИЈСКУ СИМБИОЗУ
ЈАВНИ ПОЗИВ У ФОРМИ ИЗАЗОВА

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИЈЕ

За више информација посетите:

zelena-agenda.euzatebe.rs

Уколико имате додатних питања, можете нас контактирати електронски на адресу:

ana.mitic-radulovic@undp.org

или позвати телефоном на бројеве:

+381 11 2856571 / +381 63 1018 079